

Javno mnjenje uglavnom ima negativan stav prema povrđinskoj eksploataciji uglja zasnovan pre svega na tezama ekoloških organizacija o štetnom uticaju rudnika na životnu sredinu. Argumenti tih organizacija često nisu utemeljeni na činjenicama.

Poslednjih godina vlada sve veća zabrinutost zbog klimatskih promena koje izaziva korišćenje uglja, a ovaj se energent u javnosti, a posebno kod ekoloških organizacija, tretira kao kao prljav i neefikasan izvor energije. Zbog toga kod ljudi postoji osećaj da nema pravične naknade za posledice povrđinske eksploatacije i da ovaj sektor mora da poveća svoje napore i nastojanja da zaštiti i životnu sredinu.

Tako i samo spominjanje povrđinske eksploatacije u javnosti izaziva brigu. Odmah se razmišlja o velikim mašinama koje menjaju pejzaž, izmeštanju naselja, raseljavanju stanovništva, uništavanju prirodnih staništa. Takvo, negativno mišljenje, može u budućnosti biti veoma značajna prepreka za razvoj i realizaciju projekata vezanih za povrđinsku eksploataciju uglja.

Već se oseća stalni pritisak na planere i lokalnu samoupravu da odbijaju projekte čak i kada su u njih uključeni socijalni i ekološki aspekti. Prisutan je stalni pritisak na Vladu zahtevima za strožija zakonaska rešenja, a nije zanemarljiv ni pritisak stanovništva koje traži zadovoljenje često nerealnih želja. Ako se svim navedenim pritiscima doda i podsticanje na proteste, blokade i sprečavanje radova na već otvorenim kopovima, jasno je da sve to može negativno uticati na razvoja povrđinskih kopova ili zaustavljanju novih rudarskih projekata, pa samim tim i na ukupan privredni razvoj države.

Stabilna proizvodnja energije osnovni je stub svakog društva. Potpuni prekid ili restriktivno snabdevanje električnom energijom za posledicu ima ogromne finansijske gubitke u privredi i negativan uticaj na stanovništvo. Ipak i pored velikih ulaganja u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, ugalj druga fosilna goriva, još dugo će biti osnovni izvori energije u domaćem, ali i svetskom energetsom sistemu.

Danas se u Srbiji proizvede između 70 i 80 odsto energije iz fosilnih goriva, a tako će biti i u decenijama koje dolaze. Obzirom na značaj energije u našem ekonomskom sistemu neophodno je da država u kontinuitetu omogući dalji razvoj energetike baziran na domaćim fosilnim izvorima.

Ugalj ima jedinstvenu ulogu u ekonomskom i energetsom sistemu kako u Srbiji tako i u celom svetu zbog toga što je relativno jeftin i jednostavan za transport i skladištenje. Da bi i dalje ostao primaran energent potrebno je da bude eksploatiskan na odgovoran način, uz korišćenje čistih tehnologija.

U javnosti se sve češće ugalj kao energent predstavlja kao najveći zagađivači životne sredine i glavni uzrok globalnog zagrevanja mada naučno još uvek nije doveden u direktnu vezu sa

ovom pojavom. Uglavnom se podrazumevaju devastirajućí procesi sa komplikovanim operacijama, ograničenim tehničkim mogućnostima, sa malo brige za životnu sredinu i lokalno stanovništvo.

Međutim, u poslednjih 30 godina malo se ulagalo u razvoj površinske eksploatacija uglja, a glavni cilj razvoja bio je usmeren na održivo poslovanje, i balansiranje između socijalnih, ekoloških i ekonomskih interesa. Ipak, primenjene nove tehnologije obuhvataju i ekološki i planerski aspekt pri čemu su potencijalni uticaji na životnu sredinu smanjeni na razumnu meru. Savremen pristup razvoju površinske eksploatacije uglja nudi značajne socio-ekonomske prednosti za njeno okruženje naročito u siromašnim oblastima.

Nema sumnje da će domaće rudarske kompanije koje se bave eksploatacijom uglja uložiti još veće napore kako bi se eliminisali ili bar značajno umanjili šteteni uticaji rudnika na okolinu. Ugalj kao energent i njegova površinska eksploatacija krajnje su pogrešno shvaćeni od strane javnosti. Lobistima za zaštitu životne sredine i korišćenje drugih izvora energije omogućeno je da iznose svoje mišljenje i u kontinuitetu ubeđuju javno mnjenje kako ugalj nema budućnost.

Da bi se ta negativna slika o površinskoj eksploataciji izmenila nužno je da zajedno, država i predstavnici kompanija u javnosti promovišu prednosti koje donosi ugalj kao energent. Značajn je takođe i temeljan rad na usvajanju novih tehnologija koje će na kraju omogućiti efikasno poslovanje i zaštitu životne sredine.